

Fontos, hogy ki-ki leszögezze az álláspontját Lázár törvényjavaslatáról, mely az MSZP-t is felelőssé tenné az MSZMP által lekövetett bűnökért. A múlt dicsőségeiért és bűneiért vállalni kell a felelősséget. Ha a felelősségre vonás jogi úton lehetséges, akkor úgy. Orbánék azonban most nem a jogból indulnak ki, hanem aktuálpolitikai megfontolásokból. Ez utóbbinak rendelik alá a jogot, persze nem először. Huszonhárom éve harcias antikommunistaként indultak, ám az Antall-kormány alatt nem a múlt árnyalt, higgadt, de határozott értékelésével tűntek ki. 1994-től fokozatosan, egyre erősebb hangon váltak radikálissá, és kezdték a kettős beszéd hazug, álságos és nagyon hatékony eszközét használni: mazsoláztak történelmi korok és azok emberei között. Így születtek utólag jó kommunisták (akik melléjük álltak) és rosszak. Így vált dicsővé majd' minden a két világháború közti korból, s lett elutasítva, összerosva en bloc a világháború utáni negyvenöt év.

Számon kérni lehet és kell, ám azt meg kell előznie a múlttal való szembenézésnek. Ez pedig egy fájdalmas folyamat, mert azzal is szembesítheti az embert, hogy ő vagy felmenői, szerettei olykor a rossz oldalon álltak. Nem lehet megspórolni ennek kimondását. Hitelesen számon az kérhet bárkin bármit, aki erkölcsileg és politikailag élesen és egyértelműen a jót iparkodik képviselni (még ha olykor el- elbotolva is), jelen esetben a jogállamot, a demokráciát, az emberi méltóság feltétel nélküli tiszteletét és a tisztakezűséget. Mert valamely értékrendszeről nyilván csak az mondhat megsemmisítő ítéletet, aki maga egy jobbat képvisel. Aki bár az idők során megváltoztathatta az álláspontját egy sor kérdésről, de a változás a demokrácia erősítése és nem csorbítása, mások tisztelete és nem kirekesztése irányába hat.

Orbán és pártja mára számomra elvesztette a jogát arra, hogy mások felett erkölcsi alapon ítéletet mondjon. Elvileg visszaszerezhetné ezt a jogot, de ahhoz önmagával kellene először szembenéznie. Erre meg botorság lenne számítani. A múlttal való szembenézés viszont soha nem késő, legyen szó pártokról vagy magánemberekről. Amíg ez nem történik meg, addig hazug és álszent politikusok és eszmék foglyai maradunk, továbbra is bezárkózva az önmagunkat becsapó és sajnáló, előre lépni képtelen, zárt kis világunkba.